

Uued teadusdoktorid

Kristo Ausmees

3. aprillil 2014 kaitses Kristo Ausmees filosoofiadoktori (arstiteadus) väitekirja „Keskealiste meeste reproduktiivfunktsioon: seos eesnäärme, elustiili faktorite ja paari viljatusega“ (*Reproductive function in middle-aged male: associations with prostate, lifestyle and couple infertility status*). Juhendajateks olid dots Margus Punab TÜ kirurgiakliinikust ja dots Reet Mändar TÜ mikrobioloogia instituudist. Oponent oli prof Giuseppe Morgia Catania Ülikoolist.

Uuringu tulemusena selgus, et keskealise mehe viljakusnäitajad ei olene ainult vanusest, vaid ka elustiilist ning varem põetud suguhäigustest. Samuti leiti, et keskealiste meeste seemnevedeliku kvaliteet halveneb seoses eesnäärme suurenemisega. Sarnane seos avaldus ka suguteede põletikuliste muutustega. Kuna varem on sarnaseid seoseid leitud noortel asümptomaatilise suguteedepõletikuga meestel, siis saab üheks meeste viljakusnäitajaid halvendavaks ja seerumi PSA taset suurendavaks põhjuseks olla eesnäärme ja suguteede kahjustus nooremas eas ning sellele järgnev põletikufooni pikaajaline mõju mehe viljakusnäitajatele. Uuringu tulemusena selgus, et ka premaliigsed ja pahaloomulised eesnärmehaigused halvendavad seemnevedeliku näitajaid.

Kristi Huik

24. aprillil 2014 kaitses Kristi Huik filosoofiadoktori (arstiteadus) väitekirja „Inimese geneetiliste faktorite mõju HIV-i ja C-hepatiidi viirusesse nakatumisele süstivate narkomaanide hulgas“ (*The influence of host genetic factors on the susceptibility to HIV and HCV infections among intravenous drug users*). Juhendajad olid prof Irja Lutsar ja dots Tõnis Karki TÜ mikrobioloogia instituudist. Oponent oli dotsent Marie-Anne Shaw Leedsi Ülikoolist

Töö eesmärk oli hinnata HIV koretseptori CCR5 ja tema ligandide (CCL3L1 ja CCL5) ning TLR3 geneetilise mitmekesisuse mõju HIVsse ja HCVsse nakatumisele süstivate narkomaanide (SNide) seas.

Uuringus leiti, et CCR5 haplotüübil G*1 ja CCL5 haplotüübil D oli kaitsev toime HCVsse nakatumise eest võrreldes SNidega, kel neid haplotüüpe ei olnud. SNidel, kel oli populatsiooni keskmisest suurem CCL3L1 koopiate arv, olid väiksemad šansid olla HIV-positiivsed. TLR3 rs3775291 T-alleeli esinemine vähendas HIV-iga nakatumist. Kokkuvõtvalt näitasid uuringu tulemused, et SNide populatsioonis mõjutab CCL3L1 ja TLR3 mitmekesisus HIVsse nakatumist ning CCR5 ja CCL5 mitmekesisus HCVsse nakatumist.

Liina Tserel

16. mail 2014 kaitses Liina Tserel arstiteaduse filosoofiadoktori väitekirja „Monotsüütide, monotsüütidest pärinevate makrofaagide ja dendriitrakkude epigeneetilised profiilid“ (*Epigenetic profiles of monocytes, monocyte-derived macrophages and dendritic cells*). Juhendajaks oli prof Pärt Peterson TÜ bio- ja siirdemeditsiini instituudist ning oponentis prof Ola Winqvist Karolinska Instituudist.

Dendriitrakud on immuunsüsteemi peamised antigeneeni esitlevad rakud. Neil on oluline roll nii immuunvastuse esilekutsumises kui ka kahjulike reaktsioonide mahasurumises. Koostöös monotsüütide, makrofaagide ja teiste immuunrakkudega tagavad dendriitrakud organismi immuuntasakaalu.

Töös kirjeldati dendriitrakkude ja makrofaagide mikro-RNA ekspresiooni, millest leiti ülesreguleeritud mikro-RNA-sid, sealhulgas ka varem kirjeldamata miR-511. Lisaks diferentseerumisele kirjeldati mitmeid erinevalt metüleeritud alasid vananemisel noorte ja vanade isikute monotsüüte võrreldes. Need teadmised võivad osutada kasulikuks, et mõista paremini epigeneetika rolli vananemisel ning pakkuda uusi käsitusi põletikuliste protsesside kontrollimiseks.